

POKROK ZÁPADOU

State Historical Society N S U

Založen 1871.--Ročník XXX.

OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 27. ÚNORA 1900.

Dvojtýdenník: Ročník VIII. číslo 48.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCI.

Z Washingtonu.

† President rozhodl prý se na jmenování Henry C. Ideho z Vermontu a gen. Luke E. Wrighta z Tennessee členy komise filipínské. Prvnější byl v roce 1891 spolkovým komisařem na Samoi a zastával tam úřad nejvyššího soudce po čas, kdy správa ostrovů v rukou Spojených Států, Anglie a Německa spočívala. Wright jest vynikajícím právníkem a vysloužilcem z války občanské. Dalším členem komise bude prý nejspíše prof. Bernard Moses z Californie, profesor národohospodářství na státní universitě od r. 1875, kterýž presidentem do Washingtonu k poradě povolán byl.

† Téměř po celoročním vyšetřování veškerých okolností, spojených s umrcením amerického občana Pearce v Hondurasu, dospěl konečně státní odbor k tomu závěru, že okolnosti ony jsou takového rázu, že úplné oprávnění vládu naši k požadování náležitých odškodných, a učinění budou v souhlasu s rozhodnutím tímto náležitě kroky, aby příslušným zavržením náhrady v obnosu \$10,000 vymožena byla. Pearce přišel o život při sklonku poslední revoluce v republice té a dle svědectví nebylo umrcen jeho nikterak oprávněným, neboť v revoluci žádného podílu nebral.

† Republikánští členové poslanecké sněmovny kaukusovali v sobotu po celý den a po celou téměř noc o předložení v kongresu celni předloze pro Porto Rico, kterouž většina republikánského výboru finančního vzdor názorům presidenta prosaditi by si přála, leč vzdor námaze vědců nedocílilo žádného dohodnutí a tak se zdá, že osud předlohy té jest zpečetěn, — že totiž porážena bude. Odpárci předlohy v řadách republikánských odmítli totiž podporovati se přání většiny a rozhodli se pevně státi na tom, aby ostrovu onomu dostalo se svobodného obchodu, pokud Spojených Států se to týče, neboť prý jedině tím lze v ohledu finančním obyvatelstvu taměmu opětně na nohy pomoci.

† Z Washingtonu se oznamuje, že zamýšlena vzájemnostní smlouva obchodní s Německem, na uzavření jejíž Německem nalháno je hlavně z té příčiny, aby vývozu německému získány byly tytéž výhody, jimiž vývoz francouzský se těší, hned as tak skutkem se nestane. V Německu jest totiž dosud velký odpor proti přívozu našeho masa a výrobků masových a veškeré zakročení vlády naší, aby podníčky, jimiž přívoz onen obmezován, byly zmírněny, dosud bylo marným a proto také státní odbor se rozhodl smlouvu vzájemnostní neuzavřít, pokud vývozníkům americkým po právu se nestane.

Z kongresu.

V senátu prosazena byla v pátek na nátlak Penroseho z Pennsylvanie 34 proti 28 hlasem resoluce, kterouž projednání kontestu Quayova na denní pořádek vzato a zbytek zasedání stráven projednáním předlohy o územním zřízení pro Hawaii.

V sněmovně poslanců pokračováno v pátek v debatě o celni předloze pro Porto Rico a též i večerní zasedání téměř předmětu věnováno. Řečníků byla dlouhá řada a čím více debata postupovala, tím patrnější se stávalo, že sotva se předloha v nynějším jejím znění prosaditi se podaří.

POLITICKÉ.

Proti-imperialistická liga odbývá ve čtvrtek a v pátek sjezd svůj ve Philadelphii a následovní resoluce byla jedhlasně přijata: „Jelikož nynější administrace pod vůdcovstvím presidenta McKinleyho podjala se rozšiřování svrchovanosti Spojených Států na různé ostrovy v horším pásmu, a to v žádném z případů se svolením lidu tamního a ve Filipínách pomocí zbraní, a upřel, že by obyvatelstvo ostrovů oněch jakýchkoliv ústavních práv mělo, budíž usneseno: že politikou touto přestupovány jsou zásady, na nichž vláda naše spočívá a nejenom že

potlačuje svobodu těchto ostrovů, ale zároveň i ohrožuje trvalost svobodného zřízení naší země. Že nebudeme podporovati pro úřad presidenta ani do kongresu nikoho, o kom určitě nevíme, že rozhodně jest proti politice této a že učiníme vše, co možného, ku porážení těch, kdož pro politiku onu jsou a že žádáme výkonný výbor národní ligy o svolání národní konvence, v čase a místě, kteréž za hodno uzná, v níž by se na společné akci všech, kdož stejného náhledu jsou, usjednotěno bylo.“

Populisté v Indianě

odbyvali ve čtvrtek státní konvenci svou v Indianapolis, v níž navržen celý státní listek s A. G. Burkhartem za guvernéra v čele. V platformě požaduje se vyvlastnění dráh a telegrafů, přímá volba presidenta, náměstka a nejvyšších soudců spolkových, zavedení iniciativy a referenda, povolení dalších pensí a potlačení trustů. Výborem doporučen ku přijetí též i článek, prohlášující se pro podržení Filipín, pokud by domo rodci ku samosprávě schopnými se nestali, jakož i článek, požadující potlačení obchodu s lihovinami, oba však byly po prudké debatě zamítnuty.

Populisté kentuckí

ve státním sjezdu svém ve čtvrtek v Litelsfieldu obývaném, prohlásili se co nejrozhodněji proti jakémukoliv spojení s demokraty neb střibrašskými republikány a proto také obselána bude pouze jen národní konvence, kteráž v Cincinnati q. května odbývati se bude a v níž prý výraz pravému populismu dán bude.

RONIKA UDALOSTÍ.

Uznán nevinným.

Ve Williamsburgu, Ky., uznán ve čtvrtek porotou po poradě, sotva 10 minut trvajících, nevinným vědce dělnický Purcell, kterýž z povzbuzování k odporu se zbraň v ruce žalován byl. Purcell byl organizátorem unie hornické a když o zorganizování unie při dolech Proctorových pokusiti se chtěl, byl mu vstup na pozemek zakázán. On toho však nedbal, přes odpor správy dolů v průvodu soudruhů mezi dělníky vešel a unii zorganizoval. Žaloba proti němu následovala, ač při tom k nejménšímu násilí nedošlo.

Zajímavý případ

předléhá přítomně k rozhodnutí sněmu iowáskému a sice žádá okres Woodbury, aby odpuštěn mu byl jistý dluh, učiněný z fondu školního, za jehož zaplacení okres onen se zaručil. Mezi různými půjčkami, před několika roky z fondu školního učiněnými, nalézala se i jedna na farmu, při řece Missouri ležící. Půjčka zajištěna byla mortgicem a považována za velice jistou — pokud příroda v tom nezakročila. Řeka Missouri potlačila totiž svůj běh, farma kus po kuse užívána, až konečně úplně dravým proudem pohlcena. Když majitel farmu zirařil, myslel si, že by hloupým byl, aby k tomu ke všemu ještě i dluh platil a proto jednoduše řekl, aby za dluh farmu si vzali. Jemu lehké se to řeklo, okresu však, kterýž za půjčku státu zodpovědným byl, těžko však bylo bráti, kde ani čert vzíti by nemohl a proto nyní sněm o odpuštění dluhu žádán jest.

Velký požár

vypuknul v pátek ve Filadelfii a než plameny udušeny, padlo jim na 20 obchodů na Arch ulici za obě. Oheň vznikl v továrně na slamené zboží a rozšířil se s takovou rychlostí, že dívky tam zaměstnané záchranu ve skoku s oken hledati musily. Jedna přišla při tom o život a několik jich bylo porázeno. Škoda pátá se do statisíců.

Sjezd guvernéra

odbyván ve čtvrtek ve Washingtonu za účelem porokování ohledně postupování suchoopárů vládou spolkovou státům a ohledně pronajmutí nezabraných pozemků dobytčím, kteréžto obě předlohy kongresu k projednání předléhají. Sjezdu zúčastnili se guvernéři coloradský, so. dakotský, wyomingský, nebrasský, idahoský montanský, arizonský a utahský. Výsledku neměl sjezd žádného, neboť

celá záležitost odložena do sjezdu, kterýž 16. dubna v Salt Lake odbýván bude a k obselání jeho i guvernéři z North Dakoty, Oregonu, Washingtonu a Nevady požádání budou.

Stěhují se do New Yorku.

Do New Yorku přibyl v pátek zvláštní vlak o osmi vozích, jímž přivezeni úředníci a jich rodiny, zaměstnaní v hlavních úřadovných společnostech American Tinplate Co. a National Steel Co. Obě společnosti měly dosud hlavní úřadovny své v Chicagu, odkudž však tyto nyní do New Yorku přeloženy, a prý illinoiské zákony jim příznivý nejsou. Prvnější společnost má \$50,000,000 a druhá má \$59,000,000 základního kapitálu. — Podobně přestěhovány prý budou v dnech nejbližších do New Yorku z Pittsburgu úřadovny American Steel Hoop Company, s \$33,000,000 základního kapitálu.

Žaluje Španělsko.

Ze Spencer, Ind., oznámeno v pátek, že Victor Hohenstein vstoupil u odboru státního pohledávku proti Španělsku na náhradu v obnosu \$200,000 za týrány, jemuž na Kubě, kdež ve službě „Červeného kříže“ se nalézal, od vojínů španělských podroben byl. Hohenstein měl prý v Havaně veřejně obviniti úřady španělské z vyhození „Maine“, načež byl zatčen, v pevnosti Moro uvězněn a tam nelidsky týrán.

Vraždu a samovraždu

spáchal v sobotu v New Yorku v hotelu Endicott dr. F. L. Caldwell a sice zastřelil manželku doktora E. Hayese, jehož příručím byl, načež sám sebe dobře mřenou ranou se světa sprovodil. Caldwell zamiloval prý se do manželky svého zaměstnavatele a když tato lásku jeho opětovali odmítla, rozhodnul se se světa ji sprovodit a pak na onen svět ji následovati. — Zpráva o zavraždění manželky účinkovala na Hayese tou měrou, že obavy jsou, že s rozumem se mine.

Odsouzen k smrti.

Do Buffalo, N. Y., došla ve čtvrtek z Manily zpráva, že Ernest Kiazon ze Stafford, kterýž do 40. pluku pěchoty vstoupil a s plukem na Filipiny poslán byl, nalezen byl na stráži spící, následkem čehož před vojenský soud postaven a ku smrti prachem a olovem odsouzen byl. Mezitím, co Kingdon na stráži spal, vloudilo prý se několik Filipinců do ležení amerického a tři vojny ve stanech jejich přepadli a usmrtili.

Z FILIPIN.

Z Hong Kongu došla zpráva, že tamní konsul náš Wildman obdržel z Manily zprávu, dle kteréž tři členové filipínské junty, Luban, Ponce a Agoncillo, odjeli do Japonska, aby se tam s Aguinaldem setkali. Aguinaldovi se prý totiž podařilo, když vojskem gen. Lawtona pronásledován byl s ostrova Luzon na Formosu uprchnouti a nyní v Japonsku se zdržuje.

Z KUBY.

V Havaně chystány jsou vážné demonstrace proti nově jmenovanému biskupu havanskému, Sharetimu a úřady činí přípravy, aby možným výtržníkem zabráněno bylo. Kubánci proti novému biskupu roztrpčení jsou výhradně jen proto, an nevyhověno přání jejich, by hodnosti té domorodému knězi se dostalo.

Z Washingtonu oznámeno v sobotu že kabinet presidentův rozhodnul se na pozvolném zmenšování počtu vojska našeho na Kubě a to až na 5000 mužů, kterýžto počet na delší dobu ponechán tam býti má. Odvolané vojsko nahrazeno býti má kubánskou milicí, pod velením kubánských důstojníků, kteréž jaksí zárodek přísti armády samostatné Kuby býti má. V Havaně oslavováno v neděli výročí zahájení povstání proti Španělsku a oslava dopadla velice důstojně, ovšem následkem hlavně toho, že den ten proklamaci gen. Wooda dnem svátečním učiněn byl.

* V minulém týdnu událo se v Soustátí 201 obchodních úpadků proti 191 před rokem.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Auditorium v Kansas City, v němž národní konvence demokratická odbývána bude, postaveno bylo před rokem nákladem \$225,000, sehnáných sbírkami mezi občanstvem tamním a jest v něm místa pro 20,000 sedadel a 2000 míst ku stání. Budova má rozměr 314x200 stopách.

* V Des Moines, Ia., zastavilo ve čtvrtek práci 200 horníků, zaměstnaných v dole Carbondale a to následkem nespokojenosti s jakostmi prachu, kterýž v obchodě společnosti patřícím kupovati museli.

* U Lead, S. D., udušeni byli ve čtvrtek při práci v tunelu tři dělníci a o čtvrtém, kterýž soudruhům ku pomoci přispěti se chtěl, pochytuje. Neštěstí zavíněno bylo tím, že dělníci, po vypálení ran, odvážili se do tunelu dříve, než lýž provětrán byl.

* Z Honolulu oznámeno, že mor vypuknul v Kahuhu, na ostrově Mani a v Hilo, na ostrově Hawaii. — V prvnějším byla celá čtvrt' čínská zpálena, aby šíření nákazy se zamezilo.

* Z Yankton, S. D., oznámeno v neděli, že předchozího večera nalezena as 16 mil západně v hluboké strži mrtvola jednoho z nejstarších osadníků v okolí, A. A. Gleicha, jakož i rozbitý vůz a zdechliny dvou jeho koní. Patrně ve tmě do strže s potahem při návratu k domovu se sřítli a bídně zahynuli. Pohřbován byl tři dny.

* V Platteville, Wis., událo se v sobotu výbuch v tamní prachárně, při němž tři dělníci na místě byli usmrceni. Výbuch byl slyšitelným do vzdálenosti 10 mil.

* Ve Washingtonu odbýván v sobotu sňatek dcery anglického veleyslance, lorda Pauncefote a s R. Bromleym, anglickým šlechticem, za účastenství presidenta, kabinetu a celého diplomatického sboru.

* V Niagara Falls, N. Y., spáchal ve čtvrtek samovraždu skocemím do vodopádu John Lazarus, kterýž téhož dne vlakem z Mount Carmel, Pa., přijel. Mrtvola jeho nalezena nebyla.

* Z Fort Dodge, Ia., oznámeno, že velkou porotou vznesena žaloba na Fr. Michálka a manželku a oba dáni pod záruku \$2500, kterouž složili. Oba učiněni zodpovědnými za smrt Michala Chesse, o kterémžto případu minule zprávu jsme přinesli.

* V Detroit, Mich., zničeny byly v neděli požárem dílny Detroit Steel & Spring Co. a škoda \$100,000 přesahující tím způsobem. Jeden hasič přišel při tom o život a několik osob raněno.

* U Terre Haute, Ind. propadnul se v pátek mostem nákladní vlak dráhy Big Four, při němž 38 vozů, bavlnou, pšenicí a dřívím naložených, do řeky se sřítli. Škoda obnáší přes \$200,000.

* Z Portland, Mo., oznámeno v neděli, že parník California společnosti Allanovy vjel o půlnoci u ustrova Ram na mělčinu a byl při tou měrou porouchán, tak že sotva se zachráněni jeho možným bude. Parník ceněn je na tři miliony dol. a náklad na \$300,000.

Do Paříže.

Kdo se chce letos podívati na výstavu, učiní dobře, když si pojišť místo ihned, poněvadž později bude velice nesnadno místo obdržeti. Firma F. Brodský & Co., 1389 Second Ave., New York, zastupuje všechny evropské společnosti. Firma F. Brodský & Co. má jednatelství po následující lince: North German Lloyd přes New York, Baltimore a Galveston, Hamburg American Line, Red Star Line, Holland-American Line, Compagnie Générale Transatlantique, American Line, White Star Line, Cunard Line a Anchor Line. Dověděti se ceny přeplavu a listků železničních stačí zaslati poštovní listek.

28řf
Předplácejte svým přátelům neb známým do Čech Hospodáře; stojí pouze \$1.50 ročně.

Nejlepší tvrdé a měké uhlí...

Dochází nás nyní lesklé, suché a dobře proasité tvrdé uhlí a radíme svým zákazníkům, aby se uhlím na zimu zásobili, poněvadž cena v brzkou stoupne. — Prodáváme též všeho druhu uhlí měké, od 43 75 do 67.50 tunu.

COUTANT & SQUIRES,

Telefon 930. Sklad: 17 a Mason. Písárna: 1406 Farnam

Koutský Paint, Glass & Wall Paper Co.

429 N. 24th St. (Glasgow Block) So. Omaha.

Dokonalý a úplný výběr všeho druhu barev, skla, nejnovějších vzorků papírů na stěny, rámců na obrazy, atd.

Zboží prodává se za hotové ve velkém neb malém. Práce barvířské a natírácké i barvení návěstních tabulí, atd., vykonávají se dobře a spolehlivě. Pouze nejlepší dílnici se zaměstnávají.

James Koutský, říditel.

7. NAŠEHO MĚSTA.

— Na minulou neděli ohlášena byla schůze politická v Metzově síni, v které řečníci mělo několik řečníků. Schůze byla dobře navštívěna, však dva z řečníků ohlášených a sice pan Poppleton, navrženec pro úřad mayora a red. t. listu p. J. Rosický, nemohli se dostaviti. Zitra večer bude v témž místě odbývána opět schůze, v kteréž oba tito řečníci budou přítomni a mimo nich budou též řečníci Ed. P. Smith, Geo. Beistrand a jiní.

— V sobotu v noci vykraden byl krejčovský obchod krajana V. Tauchena na Harney mezi 15. a 16. ulicí. Pan Tauchen před 10. hodinou obchod zavřel, aby zábavu Západní jednoty navštíviti mohl a nepřišel se tam podívati až v neděli odpoledne, kdy k nemalému svému překvapení našel okno ve výkladní skříní rozbité a dveře otevřeny. Zboží ukradeno mu za více jak \$150, neboť vzato mu novější letních látek na 18 obleků, dále odcizeno 8 párů kalhot, 3 hedvábné vesty a několik kabátů. Lupiči dlouho na svobodě z lupu se netěšili, neboť dva z nich v půlhodině po oznámení loupeže za ulicemi se naiezali. Skiepní v hostinci p. Havelky, p. L. Máchal, vzpomenu si totiž, že v sobotu v noci, kolem půl deváté, přišli do hostince dva chlapi, kteří přítomným tam hostům látku na šaty ku koupi nabízeli a jelikož náhodou i jména jejich znal, udal to policii, kteréž bezodkladně zatčení obou provedla a část ukradeného zboží u nich nalezla. Zatčení udali, že měli ještě několik společníků, po nichž nyní policie pátrá.

— Politická schůze odbývaná v neděli odpoledne v síni p. Hrocha, byla dosti četně navštívěna, ač ne výhradně občany českými. Do schůze té se dostavilo několik kandidátů demokratických a též pan Stuht, neodvislý kandidát z první wardy. Dr. Peabody měl nejdelší řeč, v níž líčil přednosti spojených stran před stranou republikánskou a hlavně kladl váhu na obecní vlastnictví vodárny i jiných pro obec důležitých závodů. V tomž smyslu promluvil pan Kostoryz, kterýž dovozoval, že nejenom vodárna, ale i káry poliční, plynárna, elektrárna, ano i dodávání mléka pro obyvatelstvo městské mělo by spočívat v rukou obecních úřadů. Pan Kostoryz se zmínil i tom, že někteří demokraté nechtějí voliti pro pana Poppletona, poněvadž je prohibičák a že obávají se, že by nechal v neděli zavřiti všechny zábavní síně. Řečník označil toto pozedření co neoprávněné a se strany protivně rozšířené na úkor kandidátů spojených stran. Ostatní řečníci poukazovali hlavně na to, že vyvlastnění vodárny nejvíce a nejspolehlivěji provedou kandidáti spojených stran a proto doporučovali jejich zvolení. Na posledy obdržel slovo též pan Stuht, kterýž poukázal na to, co již v městské radě nejen pro svoji prvou wardu, ale i pro celé město vykonal a na tom základě, že se uchází o znovuzvolení. Jemu že se nejezdá o těch pár dolarů, jež co rádní obdržel, že toho nepotřebuje, však jedná se mu o to, aby dále bojoval v obecním zastupitelstvu proti různým nesprávnostem

a proti rozhazování peněz obecních. Po řeči Stuhtově se již poslušáci rozešli, ač na řečníšti seděl ještě jeden kandidát, který asi chtěl též mluvit, ale neměl již ku komu, poněvadž vše se shrnulo kolem nálevny, kde se pilo na vítězství volebního listku spojených stran.

HOVORNA.

Pouze dotazy plným jménem tazatele opatřené dojdou povědomí a odpovědi. Dopisy nepodpísané a anonymní z časovou pohodlného místa v koři.

DURANGO, Colo. — Prosim sdělte mi v Hovorě, kde a jak bych se mohl nejdříve dát najmout do Boerského vojska. Sloužil jsem ve starém kraji co závodčí při pěchotě a rád bych měl ještě trochu špásu, byť mě to i život stálo. Stephan J. Hack

Op. Nevíme že a kde by se najímali vojínové pro boerskou armádu. Věřejně se to na žádný pád diti nesmí, poněvadž by se to považovalo za porušení neutrality. Jestli se kde najímá, tedy je to nejspíše v New Yorku a jelikož by jste tak jako tak musil tam, když by jste do Afriky se vydati chtěl, nejlépe učiníte, když bez dlouhého ptání pojedete přímo do New Yorku. Tam se dozvíte co si přejete.

Zprávy spolkové.

Sbor zástupců české svobodné školy, odbývá schůzi ve čtvrtek 1. března v Sokolovně.

Zkouška

na divadlo „Chudá holka“ bude odbývána v Sokolovně v úterý 27. února.

Sbor Vlastislava, čís. 29 J.Č.D. odbývá čtvrtletní schůzi přísti neděli odpoledne v síni spolkové, k níž vyzvány jsou všechny členkyne k účastnění se. Nepřítomné podléhají pokutě.

M. Suchánek, tajemnice.

České veřejnosti v Omahě!

Tímto oznamujeme všem Čechům zde, že v neděli, dne 4. března bude zakládán odbor vzdělávacího spolku „Komenský“. Všichni ti, kdož přáli by si členy se státi, necht' účastní se schůze svolané na udanou dobu do síně pana Klepekty. Schůze zahájena bude ve 2 hod. odpol.

Výbor.

Ohlášení.

Montgomery, Minn., 24. února. Ct. bratrstvo Č. S. D. P. jednoty. Tímto oznamuji potěšitelnou zprávu, že se sestoupil klub v Hopkins, Minn., pode jménem „Jan Hus“ co číslo 15, který si přejí přistoupiti dne 10. března 1900 v kruh bratrstva Č. S. D. P. jednoty, zdárně prosperující, jelikož každého měsíce 20 až 30 údu přistupuje, vesměs mladých, zdravých a statných. Telegramy, jakož i blahopřejné dopisy adresovány buďtež na Joseph Hromátka, Hopkins, Minnesota. Jmenem Hlavní Úřadovny Č. S. D. P. jednoty, Jos. E. Sokol, V. Účetní.

Hus a Žižka.

Krásné dva litografované obrazy představující české velikány Husa a Žižku, kodic se pro spolkové a veřejné místnosti, jakož i pro rodiny, máme nyní na skladě. Prodáváme je oba po \$1.00, aneb co přemíli k Pok. Západu za \$1.50. Pokrok, úpadek, Omaha, Pa.